

Sag T-304/01

Julia Abad Pérez m.fl.
mod
Rådet for Den Europæiske Union og
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Fælles landbrugspolitik — veterinærkontrol — bovin spongiform encephalopati — bestemmelser om beskyttelse af dyrs sundhed og folkesundheden — erstatningssøgsmål — ansvar uden for kontraktforhold — årsagsforbindelse — formelle mangler — sammenslutning af erhvervsdrivende — afvisning«

Rettens dom (Første Afdeling) af 13. december 2006 II - 4861

Sammendrag af dom

1. *Erstatningssøgsmål — søgsmålsinteresse — juridisk person*
(Art. 288 EF)

2. *Retspleje — stævning — formkrav*
[Domstolens statut, art. 21; Rettens procesreglement, art. 44, stk. 1, litra c)]

3. *Erstatningssøgsmål — søgsmålsinteresse — faglig sammenslutning*
(Art. 288 EF)
4. *Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser*
(Art. 288, stk. 2, EF)
5. *Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser*
(Art. 288, stk. 2, EF)

1. Under et erstatningssøgsmål i henhold til artikel 235 EF og 288, stk. 2, EF afhænger en juridisk persons søgsmålsinteresse mindre af bestemmelser i dennes vedtægter angående dens selskabsformål end af den pågældende enheds reelle aktiviteter samt nærmere bestemt de tab, som den hævder at have lidt på grund af disse aktiviteter.

lægges påstand om betaling af erstatning for skade forvoldt af en fællesskabsinstitution, indeholde de elementer, der gør det muligt at identificere den adfærd, som sagsøgeren bebrejder institutionen, grundene til, at han antager, at der består en årsagsforbindelse mellem adfærden og de tab, han hævder at have lidt, samt karakteren og størrelsen af dette tab.

(jf. præmis 39)

(jf. præmis 44)

2. I henhold til artikel 21 i Domstolens statut og Rettens procesreglements artikel 44, stk. 1, litra c), skal enhver stævning angive søgsmålets genstand og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Såfremt et søgsmål skal kunne admitteres, er det af retssikkerhedshensyn og af hensyn til en god retspleje nødvendigt, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, i det mindste kortfattet, men dog konsekvent og forståeligt fremgår af selve stævningen. For at opfylde disse krav skal en stævning, hvori der ned-

3. Det kan kun anerkendes, at faglige sammenslutninger har søgsmålsinteresse i erstatningssager i henhold til traktatens artikel 288, såfremt de kan gøre gældende, at de har en selvstændig interesse, som er adskilt fra deres medlem-

mers interesser, eller en ret til erstatning, som andre personer har overdraget til dem.

økonomisk tab, og at der er årsagsforbindelse mellem den adfærd, der gøres gældende, og det påberåbte tab.

To landbrugsfaglige sammenslutninger, som dels ikke gør gældende, at der er overdraget dem rettigheder eller en udtrykkelig fuldmagt, der bemyndiger dem til at fremsætte et krav om erstatning for tab lidt af deres medlemmer, dels præciserer, at de ikke ønsker at opnå økonomisk erstatning, men at det tab, som de har lidt, udgøres af summen af alle de tab, som deres tilsluttede har lidt, og af den ikke-økonomiske skade, som disse organisationer selv har lidt, har ikke søgsmålsinteresse, når de intet har anført til støtte for disse to sammenslutningers angivelige ikke-økonomiske skade.

Med hensyn til den første betingelse kræves det, at det er godtgjort, at der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret tilsidesættelse af en bestemmelse, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder. Med hensyn til kravet om, at overtrædelsen skal være tilstrækkeligt kvalificeret, er det afgørende kriterium for, at dette kan antages at være opfyldt, at der er tale om en åbenbar og grov overtrædelse fra den pågældende fællesskabsinstitutions side af grænserne for dennes skøn. Såfremt denne institution har et stærkt begrænset eller intet skøn, kan selve den omstændighed, at der er begået en overtrædelse af fællesskabsretten, være tilstrækkelig til at bevise, at der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse.

(jf. præmis 52-54)

Så snart en af disse betingelser ikke er opfyldt, må sagsøgte frifindes i det hele, uden at det er nødvendigt at undersøge, om de øvrige betingelser er opfyldt.

4. Flere betingelser skal være opfyldt for, at Fællesskabet kan pådrage sig ansvar for sine organers retsstridige adfærd i henhold til artikel 288, stk. 2, EF, nemlig at den adfærd, som bebrejdes institutionen, er retsstridig, at der er indtrådt et

(jf. præmis 97-99)

5. Der er en årsagsforbindelse efter artikel 288, stk. 2, EF, når der er en sikker og direkte årsagsforbindelse mellem den fejl, der er begået af den pågældende institution, og det tab, der påberåbes, hvilken sammenhæng sagsøgerne skal bevise.

Når de påberåbte ulovligheder består i fællesskabsinstitutionernes angivelige undladelse af at opfylde deres handlepligt, kan disse undladelser kun anses for at være en sikker og direkte årsag til de påberåbte tab, såfremt det godtgøres, at

såfremt disse institutioner havde truffet de foranstaltninger, som sagsøgerne foreholder dem ikke at have truffet, ville det nævnte tab sandsynligvis ikke være indtruffet. Nationale myndigheders og private aktørers handlinger og undladelser kan i øvrigt være til hinder for en konstatering af en direkte årsagsforbindelse mellem fællesskabsinstitutionernes angivelige ulovlige undladelser og det påberåbte tab.

(jf. præmis 101, 102, 108, 109,
131, 137, 152 og 156)